

Valtuustoaloite Savon Voiman osinkojaon luopumisesta tai sen alentamisesta (1)

Kunnanhallitus 01.02.2021 § 25

Valmistelija hallintojohtaja Ulla Nikulainen 040 488 3211, ulla.nikulainen@lapinlahti.fi

Lapinlahden vasemmiston valtuustoryhmä on tehnyt 8.12.2020 valtuustoaloitteen siitä, että Lapinlahden kunta tekisi aloitteen Savon Voiman omistajakunnille, että ne luopuisivat kokonaan piiloveron luonteisesta osingonjakovaatimuksesta tai ainakin alentaisivat sitä ja vastaavalla summalla alennettaisiin asiakkaiden sähkönsiirtohintoja.

Valtuustoaloitteessa todetaan, että viime vuosina sähkön siirtohinnat ovat nousseet kohtuuttomasti. Se on herättänyt aivan aiheellista laajaa kritiikkiä niin tiedotusvälineissä kuin kuntalaisten käydyissä keskusteluissakin. Useimpien kotitalouksien sähkölaskussa kiinteä kuukausimaksu sekä sähkön siirtomaksu ovat vähintään kaksikolmasosaa sähkön käytöstä kuukausittain. Erityisesti koetaan, että kiinteä kuukausimaksu, joka voi muodostaa suurimman osan koko sähkölaskusta, tuntuu sähköä vähän käyttävien osalta kohtuuttoman suurelta.

Aloitteessa todetaan myös, että Savon Voima jakaa tuloksestaan vuosittain osinkoa omistajinaan oleville kunnille. Osingonjaon mahdollistamiseksi asiakkailta joudutaan keräämään vähintään puolitoista kertainen määrä jaettavaan osinkoon verrattuna, kun huomioidaan tuloksesta valtiolle maksettavat verot. Luopumalla osittain tai kokonaan kunnille, niin sanotusti piiloverona kerättävistä kuukausi- ja siirtomaksuista, voitaisiin ylisuuria asiakasmaksuja alentaa.

Tehty valtuustoaloite on kokouksen oheismateriaalina.

Esittelijä Kunnanjohtaja

Päätösehdotus Kunnanhallitus merkitsee aloitteen tiedoksi ja antaa sen valmistelun kunnanjohtajan tehtäväksi.

Päätös Kunnanhallitus merkitsi aloitteen tiedoksi ja antoi sen valmistelun kunnanjohtajan tehtäväksi. Pöytäkirjamerkintä 1: Savon Energiaholdingin Oy:n puheenjohtaja Ossi Martikainen poistui kokouksesta esteellisenä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Pöytäkirjamerkintä 2: Puheenjohtajana toimi varapuheenjohtaja Olavi Nissinen.

Kunnanhallitus 21.06.2021 § 150

14/07.02.02/2023

Valmistelija kunnanjohtaja Janne Airaksinen, 040 488 3011, janne.airaksinen@lapinlahti.fi

Energiaviraston (<https://energiavirasto.fi/sahkon-ostaminen>) tietojen mukaan sähkön hinta muodostuu 1) sähkön verkkopalvelun hinnasta (myöh. siirtohinta) 2) sähköenergian hinnasta ja 3) veroista. Yleensä jokainen osa muodostaa noin kolmanneksen sähkön kokonaishinnasta. Hintojen osuudet voivat vaihdella sähkön käyttöpaikan ja kulutuksen perusteella. Siirtohinta sisältää sähkön toimituksen kotiin ja sähköverkkojen ylläpidon. Sähkön siirtohintaa ei voi kilpailuttaa.

Sähköenergia on kulutettua sähköä, jota ostetaan sähkönmyyjältä. Sähköenergiamaksu koostuu kiinteästä perusmaksusta ja sähkön käytöstä riippuvasta kulutusmaksusta. Sähköenergian ja siirtohinnan lisäksi sähkölaskussa

maksetaan arvonlisäveroa, sähköveroa (laskutetaan verkkopalvelumaksun yhteydessä) sekä huoltovarmuusmaksua.

Sähkön siirtohintaa sisältää sähkön toimituksen kotiin ja sähköverkkojen ylläpidon. Sähkön siirtohintaa on maksu, jota sähköverkon omistaja kerää sähköverkon ylläpitoa ja kehittämistä varten. Sähkön siirtomaksuilla katetaan esimerkiksi hätätilanteisiin liittyviä kustannuksia, säävarman sähköverkon rakentamista, uusimista ja kunnossapitoa, ympärivuorokautista valvontaa sekä vikojen ja myrskytuhojen korjausta.

Sähkön käyttökohteen sijainti määrittää sen, minkä verkkoyhtiön verkosta sähkö tulee kohteeseen. Verkkoyhtiötä ei voi vaihtaa eli sähkön siirtohintaa ei voi kilpailuttaa eri verkkoyhtiöiden kesken. Sähkön siirtohintaa veroinen on keskimäärin noin puolet sähkön kokonaiskustannuksista.

Koska asiakas ei voi kilpailuttaa sähköverkkopalvelua, valvoo Energiavirasto verkkopalvelujen hintojen kohtuullisuutta neljän vuoden mittaisissa jaksoissa. Verkkopalvelun hintojen korotuksille on asetettu ns. korotuskatto. Sähköverkkoyhtiö ei voi nostaa verkkopalvelun hintoja yli 15 prosenttia edeltävän 12 kuukauden aikana keräämiinsä maksuihin verrattuna.

Savon Voima Oyj

Savon Voima -konsernin muodostavat emoyhtiö Savon Voima Oyj sekä sen tytäryhtiöt Savon Voima Verkko Oy ja Savon Voima Joensuu Oy. Konsernin liiketoimintaa ovat sähkönsiirto ja verkkopalvelut, kaukolämmön tuotanto ja jakelu, sähköntuotanto sekä energia-alan muille toimijoille tarjottavat asiakaspalvelut ja -laskutusratkaisut.

Savon Voima Oyj:n vuosikatsaus 2020 on luettavissa https://savonvoima.fi/wpcontent/uploads/2021/04/SV_Vuosikatsaus_2020_web.pdf

Savon Voima Oyj:n omistaa kokonaan Savon Energiaholding Oy, jonka omistajia ovat 20 verkkoalueen kuntaa. Savon Energiaholding Oy:n toimialana on sähkö- ja lämpölaitostoimintaa harjoittavien osakeyhtiöiden osakkeiden omistaminen.

Lapinlahden kunnan omistusosuus Savon Energiaholding Oy:stä on 8,5 %. Energiaholdingin suurin omistaja on Kuopion kaupunki 18,7 prosentin osuudella.

Savon Energiaholding Oy:n omistajakunnat ovat allekirjoittaneet yhtiön osakassopimuksen 13.1.1999. Yhtiön kotipaikka on Siilinjärvellä.

Savon Energiaholding Oy:n osakassopimus

13.1.1999 allekirjoitetussa osakassopimuksessa todetaan, että Savon Energiaholding Oy:n tarkoituksena on, että Savon Voima Oyj yrityksenä kehittyy ja vahvistuu ja että Savon Voima Oyj:n osakekannan ja samalla Holding Oy:n Savon Voima Oyj:n omistuksen arvo lyhyellä ja pitkällä tähtäimellä nousee ja että Holding Oy saa Savon Voima Oyj:stä kilpailukykyisen osinkotuoton. Osakassopimuksessa myös todetaan, että osinkopolitiikkana pidetään periaatetta, jonka mukaan kaikki osakeyhtiölain mukaan osingonjakokelpoiset varat, jotka Holding Oy:ön kertyvät, jaetaan kulloinkin seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päätöksellä osinkoina Holding Oy:n osakkaille siltä osin kuin niitä ei ole varattava yhtiön näköpiirissä olevien kulujen tai muiden maksujen maksamiseen.

Lapinlahden kunnan osinkotuotot

Lapinlahden kunta on saanut osinkotuottoja Savon Energiaholding Oy:ltä viimeisen kuuden vuoden aikana seuraavasti.

Vuosi	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Yht- 2015- 2020
Osinkotuotto (1000 €)	637	323	758	808	808	808	4 128

Kunta on käyttänyt osinkotuotot palvelutuotantonsa rahoittamiseen. Mikäli tätä tuottoa ei olisi, olisi kyseinen kokonaisuus pitänyt korvata jollakin muulla tuotolla. Lapinlahdella esim. yksi tuloveroprosentti tarkoittaa rahaksi muutettuna noin 1 M€:a/vuosi.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus toteaa lausuntonaan, että Lapinlahden kunta on sitoutunut Savon Energiaholding Oy:n ja Savon Voima Oyj:n omistukseen osakassopimuksen mukaisesti yhteistyössä muiden kuntien kanssa. Savon Energiaholding Oy:n tarkoituksena on, että Savon Voima Oyj yrityksenä kehittyy ja vahvistuu ja että Savon Voima Oyj:n osakekannan ja samalla Holding Oy:n Savon Voima Oyj:n omistuksen arvo lyhyellä ja pitkällä tähtäimellä nousee ja että Holding Oy saa Savon Voima Oyj:stä kilpailukykyisen osinkotuoton.

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että valtuusto merkitsee vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Kunnanhallitus totesi lausuntonaan, että Lapinlahden kunta on sitoutunut Savon Energiaholding Oy:n ja Savon Voima Oyj:n omistukseen osakassopimuksen mukaisesti yhteistyössä muiden kuntien kanssa. Savon Energiaholding Oy:n tarkoituksena on, että Savon Voima Oyj yrityksenä kehittyy ja vahvistuu ja että Savon Voima Oyj:n osakekannan ja samalla Holding Oy:n Savon Voima Oyj:n omistuksen arvo lyhyellä ja pitkällä tähtäimellä nousee ja että Holding Oy saa Savon Voima Oyj:stä kilpailukykyisen osinkotuoton.

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että valtuusto merkitsee vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi. Pöytäkirjamerkintä: Kunnanhallituksen puheenjohtaja Ossi Martikainen ja Tiina Juutinen esteellisenä eivät osallistuneet asian käsittelyyn ja päätöksen teon ajaksi. Puheenjohtajana käsittelyn ja päätöksen teon ajan toimi Olavi Nissinen.